

T.C.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

31 OCAK 2007

Sayı : B100AÇS0120000/010.06.01.122

Konu : Gebelere Demir Destek

Programı Uygulaması.

..... VALİLİĞİNE

GENELGE

2007/6

Gebelikte meydana gelen fizyolojik gereksinimler, gebelikteki beslenme alışkanlıkları, ülkemizde yapılan nüfus ve sağlık araştırmaları ile konuya ilişkin diğer araştırma sonuçları değerlendirildiğinde; anne ve bebek sağlığı açısından ciddi bir tehdit olan anemiye bağlı oluşabilecek komplikasyonları önleyebilmek amacıyla gebelere demir destek programı 01 Kasım 2005 tarihi itibarı ile başlatılmıştır.

Ülkemizde demir depolarının eksikliği yüksek oranda görüldüğünden ve zaten gebelikte dışarıdan demir desteği gerektiğinden demirin uygulanmayacağı durumlar hariç ayırım yapılmaksızın tespit edilen her gebeye demir desteği yapılması gerekmektedir.

Gebelere Demir Destek Programı (GDDP) kapsamında;

a. Günlük **40-60 mg elementer demir** verilecektir. Uygulamada **Kalsiyum, Magnezyum gibi demir emilimini engelleyen maddeleri içermeyen tablet, draje, solüsyon, şurup, vb** formundaki preparatlar tercih edilecektir

b. Demir desteği sağlanacak gebelerden, sosyal güvencesi olanlara demir preparatı reçete edilmeye, sosyal güvencesi olmayan gebelere ise yerel kaynaklardan (döner sermaye gibi) alım yapılarak v.b temin yoluyla ücretsiz demir preparatı dağıtılmaya devam edilecektir.

c. İlinizde yeni tespit edilmesi beklenen gebe sayısı için, bir önceki yıl aynı dönemde DBT 1 aşısı yapılan bebek sayısı veya DBT 1 aşı hedef sayısı esas alınacaktır.

d. Bu doğrultuda ilinizde demir preparatı ihtiyacı belirlenecek ve bu ihtiyacı karşılayacak miktarda demir preparatı temin edilerek kuruluşlara dağıtımı gerçekleştirilecektir.

e. Demir desteği uygulaması; Ek-2'de yer alan rehber içeriği esas alınarak **gebeliğin 4. ayının başından (ikinci trimestir) itibaren gebelik sũresince altı ay ve doğum sonrası ũç ay olmak ũzere toplam dokuz ay** sũreyle, elementer demir ihtiva eden uygun demir preparatı kullanılarak yapılacaktır.

f. Klinik ve/veya laboratuvar olarak anemi (palmar ve konjonktival solukluk, Hb 11gr/dl'den az) tespit edilen gebeler: anemi tedavi protokolũ uygulanarak izlenecek, devam eden anemi bulguları için sevk edilecektir.

g. Ek-1 ve Ek-2'de yer alan rehber ve akış izelgesi çerçevesinde gebelere sağlık hizmeti veren personelin hizmet içi eğitimleri; tanı, tedavi, izleme ve gebelerin demir destek uygulamasını sũrdũrmesini teşvik etmek ũzere periyodik olarak İl Sağlık Mũdũrlũđũnũn planlaması doğrultusunda yapılacaktır.

h. Gebelere Demir Destek Programının izleminde kullanılan izelge, Ek-3 te yer almaktadır. Buna gũre izelge her ayın ilk haftası aylık çalışmalarla birlikte sağlık kuruluşlarında doldurularak İl Sağlık Mũdũrlũklerine gũnderilmeye devam edecektir. Sağlık Mũdũrlũđũnde toplanan veriler ise, her ayın 15'ine (onbeş) kadar Genel Mũdũrlũđũmũze gũnderilecektir.

ı. İl dũzeyinde hedef belirlenmesi, hedefe ulaşma durumu ve hizmetin gerektiği şekilde planlanması ve uygulanması İl Sağlık Mũdũrlũđũnũn sorumluluğundadır.

j. Bu genelgenin yũrũrlũđe girmesi ile 2005/147 sayılı genelge uygulamadan kaldırılmıştır.

Yukarıda belirtilen konuların ilinizde titizlikle uygulanması hususunda bilgilerinizi, ilgililere emirlerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Necdet

ŪNŪVAR

Mũsteřar